

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Олександр САФІН

« 25 » серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 7 ПСИХОДІАГНОСТИКА ТА ПСИХОКОРЕКЦІЯ ОСІБ З ООП

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність : 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

Робоча програма дисципліни «Психодіагностика та психокорекція осіб з ООП» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія

Розробник: Гриньова Наталія В'ячеславівна, доцент, кандидат психол. наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від « 25 » серпня 2023 року

Завідувач кафедри психології

Олександр САФІН

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти
Протокол № 1 від « 25 » серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії факультету
соціальної та психологічної освіти

Галина БОНДАРЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» ____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4/120	4/120
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, у тому числі:	120	120
Аудиторні:	40	10
Лекційні	20	6
Семінарські / Практичні	20	4
Лабораторні		
Самостійна робота	80	110
Індивідуальні завдання		
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування системи знань, умінь, навичок з діагностико-корекційної діяльності психолога з особами з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти, можливість самореалізації й самовдосконалення.

Завдання: формувати професійно-психологічні позиції у форматі інклюзивної освіти, потребу у самовдосконаленні; формувати освічену, творчу особистість майбутнього психолога, корекційного психолога, здатного створити позитивний клімат в шкільному середовищі та поза його межами.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі набувають такі компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ФК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

ФК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

ФК11. Здатність здійснювати моніторинг, оцінку ефективності виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з інвалідністю.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційнокомунікаційних технологій.

ПРН 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 13. Надавати кваліфіковану психологічну допомогу особистості у кризовому стані для активізації ресурсів її життєстійкості.

ПРН 14. Володіти навичками відбору змісту, форм і методів діяльності психолога в організації психологічної служби в системі інклюзивної освіти; навичками побудови системи психологічного супроводу дітей з ООП.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль І. Специфіка роботи психолога з особами з ООП

Тема 1. Організація роботи психолога з дітьми з особливими освітніми потребами

Основні нормативно-правові документи організації психолого-педагогічної допомоги дітям з ООП. Основні категорії освітніх труднощів. Загальні рекомендації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Діагностико-корекційна робота психолога з дітьми з особливими освітніми потребами.

Тема 2. Основи аутології

Поняття аутології як науки про РАС. Історія становлення поняття «аутизм». Види допомоги особам з РАС: світовий досвід. Причини виникнення аутизму. Критерії та ознаки РАС.

Тема 3. Діагностико-корекційна робота психолога з дітьми з РАС

Методики та тести для діагностики дітей з РАС. Принципи корекційної роботи з дітьми з РАС.

Тема 4. Робота психолога з дітьми із затримкою психічного розвитку (ЗПР) та розумовою відсталістю

Затримка психічного розвитку, її причини. Основні класифікації ЗПР. Ознаки затримки психічного розвитку. Корекційна робота психолога з дітьми з ЗПР. Розумова відсталість, її причини, ознаки та класифікація. Корекційно-розвиткова робота психолога з дітьми з РВ.

Тема 5. Діагностико-корекційна робота психолога з дітьми з синдром Дауна та епілепсією

Психологічні особливості дітей з синдромом Дауна. Психологічна та соціальна підтримка дитини із синдромом Дауна. Особливості дітей з епілепсією.

Тема 6. Робота психолога з дітьми з дитячим церебральним паралічем (ДЦП)

Термін «дитячий церебральний параліч», основні клінічні симптоми. Класифікація ДЦП: типи й форми. Корекційна робота з дітьми з ДЦП.

Тема 7. Робота психолога з дітьми з мовленнєвими порушеннями, з порушенням зору та слуху

Специфіка роботи з дітьми з мовленнєвими порушеннями. Робота психолога з дітьми з порушеннями зору. Робота психолога з дітьми з порушеннями слуху.

Змістовий модуль II. Організація діагностико-корекційної роботи психолога з особами з ООП

Тема 8. Корекційні програми та методи для дітей з ООП

АВА-терапія. Сенсорна інтеграція. Система «Раннє втручання». Команда фахівців для надання послуги з раннього втручання. Особливості здійснення раннього втручання. Індивідуальний сімейний план раннього втручання.

Тема 9. Психологічний супровід здобувачів освіти з ООП в освітньому середовищі

Психолого-педагогічний супровід здобувачів з ООП у закладах фахової передвищої освіти. Основні напрями роботи психолога зі здобувачами з ООП у ЗВО.

Тема 10. Засоби альтернативної комунікації

Альтернативна і додаткова комунікація: поняття, сутність, групи та види. Основні завдання та засоби АДК. Групи користувачів альтернативної і додаткової комунікації. Оцінка потреб дитини в альтернативній і додатковій комунікації. Алгоритм введення засобів альтернативної і додаткової комунікації у закладах освіти.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі						
		л	п	ла б	ін д	с.р		л	п	ла б	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Модуль 1														
Змістовий модуль 1. Специфіка роботи психолога з особами з ООП														
Тема 1. Організація роботи психолога з дітьми з особливими освітніми потребами	8	2	2		2	2	12	2	2			4	4	
Тема 2. Основи аутології	12	2	2		4	4	12	2				6	6	
Тема 3. Діагностико-корекційна робота психолога з дітьми з РАС	12	2	2		4	4	12					6	6	
Тема 4. Робота психолога з дітьми із затримкою психічного розвитку (ЗПР) та розумовою відсталістю	8	2	2		2	2	12					6	6	

Тема 5. Діагностико-корекційна робота психолога з дітьми з синдром Дауна та епілепсією	12	2	2		4	4	12				6	6
Тема 6. Робота психолога з дітьми з дитячим церебральним паралічем (ДЦП)	8	2	2		2	2					6	4
Тема 7. Робота психолога з дітьми з мовленнєвими порушеннями, з порушенням зору та слуху	12	2	2		4	4					6	6
Разом за ЗМ 1	72	14	14		22	22	60	4	2		40	38
Змістовий модуль 2. Організація діагностико-корекційної роботи психолога з особами з ООП												
Тема 8. Корекційні програми та методи для дітей з ООП	16	2	2		6	6	12	2			4	4
Тема 9. Психологічний супровід здобувачів освіти з ООП в освітньому середовищі	16	2	2		6	6	12		2		6	6
Тема 10. Засоби альтернативної комунікації	16	2	2		6	6	12				6	6
Разом за ЗМ 2	48	6	6		18	18	60	2	2		16	16
Модуль 2												
ІНДЗ												
Усього годин	120	20	20		40	40	120	6	4		56	54

6. Теми семінарських занять

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Організація роботи психолога з дітьми з особливими освітніми потребами	2	2
2	Основи аутології	2	
3	Діагностико-корекційна робота психолога з дітьми з РАС	2	
4	Робота психолога з дітьми із затримкою психічного розвитку (ЗПР) та розумовою відсталістю	2	
5	Діагностико-корекційна робота психолога з дітьми з синдром Дауна та епілепсією	2	
6	Робота психолога з дітьми з дитячим церебральним паралічем (ДЦП)	2	
7	Робота психолога з дітьми з мовленнєвими порушеннями, з порушенням зору та слуху	2	2
8	Корекційні програми та методи для дітей з ООП	2	
9	Психологічний супровід здобувачів освіти з ООП в освітньому середовищі	2	
10	Засоби альтернативної комунікації	2	
	Разом	20	4

7. Самостійна робота

Теми, що виносяться на самостійне опрацювання необхідно презентувати у вигляді усної доповіді (коротке повідомлення 5-7 хвилин) під час семінарського заняття (чи під час індивідуальної консультації з викладачем). В умовах дистанційного навчання завдання для самостійної роботи прикріплюються окремим документом в Інформаційно-освітньому середовищі (Moodle).

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Академічна доброчесність	4	6
2	Розвиток поглядів на диференційну діагностику відхилень в інтелектуальному розвитку дітей	6	8
3	Учитель як суб'єкт корекційно-педагогічної діяльності в умовах інклюзивної освіти	6	8
4	Методика Тан-Содерберг	4	6
5	Чинні нормативно-правові документи, що регулюють організацію інклюзивного навчання в освітніх закладах України	4	8
6	Основні аспекти психологічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами	6	6
7	Загальні рекомендації щодо роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	4	6
8	Поради вчителям загальноосвітньої школи для успішної роботи з дітьми, які мають особливості психофізичного розвитку	6	8
9	Поради батькам які виховують дитину з ООП	4	8
10	Альтернативна та додаткова комунікація	6	8
11	Нейробіологічні і нейропсихологічні основи аутології	4	8
12	Загальні підходи до діагностики стану психофізичного розвитку дітей з аутизмом	6	8
13	Різновиди підходів до здійснення аутологічної допомоги	4	8
14	Стратегії і тактики допомоги дітям з РАС	6	8
15	Корекція комунікативно-мовленнєвого розвитку дитини з ООП	10	6
	Разом	80	110

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ Денна форма

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів	Разом
1	Повнота розкриття питання, логіка викладення, культура мовлення, впевненість, емоційність та аргументованість	1	2
2	Використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо)	0,5	
3	Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	0,5	

Заочна форма

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів	Разом
1	Повнота розкриття питання. Логіка викладення, культура мовлення, впевненість, емоційність та аргументованість	3	8
2	Використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо)	3	
3	Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	2	

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Розробити психологічні рекомендації для батьків та педагогів по вихованню та навчанню дитини з особливими освітніми потребами (одна особливість на вибір).

Вимоги: чіткість, доступність, зрозумілість, практичність, дієвість.

Об'єм рекомендацій - 2-3 сторінки.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів	Разом
1	Чіткість, лаконічність викладеного матеріалу	3	20
2	Доступність для розуміння педагогів, батьків	4	
3	Зрозумілість викладеного матеріалу	3	
4	Практичність та дієвість рекомендацій	4	
5	Врахування основних теоретичних положень та підходів при розробці рекомендацій	4	
6	Проявлено творчий підхід та самостійне мислення	2	

9. Методи навчання

Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Лекційні курси поєднуються із семінарськими заняттями, робочими зустрічами. Переважно навчання відбувається в групах, з дискусіями та підготовкою презентацій.

Методи навчання:

МН 1 – проблемна лекція; МН 2 – частково-пошуковий метод; МН 3 – репродуктивний метод; МН 4 – метод дискусії; МН 5 – складання структурно-логічної схеми; МН 6 – проблемне навчання;

10. Методи контролю

Формами контролю знань здобувачів є поточний, модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проходить після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля (у вигляді тестів). Після проведення модульного контролю з усіх змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектор дисципліни визначає загальний рейтинг здобувача з навчальної роботи.

Методи оцінювання

МО 1 – усне опитування; МО 2 – письмове опитування; МО 3 – тестування; МО 4 – модульний контроль; МО 5 – підсумковий контроль.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Відмінний рівень – «відмінно» (A) – заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив всебічні, системні й глибокі знання та розуміння навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений з основною і додатковою психологічною літературою; має знання основних положень матеріалу, історії проблеми, термінології; уміння встановлювати міжпредметні зв'язки, самостійно наводити приклади, продукувати ідеї, визначати прикладні напрями використання теоретичного матеріалу.

Достатній рівень – «добре» (BC) – заслуговує здобувач, який виявив повне знання та розуміння навчального матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв рекомендовану основну психологічну літературу; має уміння встановлювати міжпредметні зв'язки за допомогою викладача; переважає репродуктивний виклад інформації.

Задовільний рівень – «задовільно» (DE) – заслуговує здобувач, який виявив знання та розуміння основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, частково справився з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої основної психологічної літератури; домінує репродуктивний виклад інформації; труднощі у встановленні міжпредметних зв'язків навіть за допомогою викладача; знання основної термінології.

Незадовільний рівень – «незадовільно» (Fx) – фрагментарне засвоєння матеріалу; його повторне відтворення відбувається з аналогічними помилками, здобувач освіти виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не знайомий з основною психологічною літературою.

Дуже низький рівень – «незадовільно» (F) – відсутні елементарні уявлення з організації діяльності психологічної служби.

Критерії оцінювання відповіді на занятті

Денна форма

Кількість балів	Характеристика відповіді
5	Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійне опрацювання.
4	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання; неповно відтворює основний зміст матеріалів, які виносяться на самоопрацювання.
2-3	Здобувач в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття, фрагментарно відтворює матеріал, що виносився на самостійне опрацювання.
1	Здобувач не опанував навчальний матеріал з теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Заочна форма

Кількість балів	Характеристика відповіді
15-14	Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійне опрацювання.
13-8	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання; неповно відтворює основний зміст матеріалів, які виносяться на самоопрацювання.
7-2	Здобувач в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття, фрагментарно відтворює матеріал, що виносився на самостійне опрацювання.
1	Здобувач не опанував навчальний матеріал з теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

**12. Розподіл балів, які отримують студенти
Денна форма**

Поточне тестування та самостійна робота												І Н Д З	ПК	Сума
ЗМ1							ЗМ2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	MK1	T8	T9	T10	MK2	20	10	100
5	5	5	5	5	5	5	10	5	5	5	10			

Заочна форма

Поточне тестування та самостійна робота				ІНДЗ	ПК	Сума
ЗМ1		ЗМ2				
T1- T7	MK 1	T 8-T10	MK 2	20	10	100
15	20	15	20			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	відмінно	зараховано
82–89	добре	
75–81		
69–74	задовільно	
60–68		

35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

1. Основи психодіагностики та психокорекції: навчально-методичний посібник. Уклад. Н. В. Гриньова. Умань: Візаві, 2019. 124 с.
2. Основи психокорекції: навчальний посібник. Уклад. Н. В. Гриньова. Умань: Візаві, 2022. 131 с.
3. Гриньова Н. В. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з дисципліни "Психодіагностика та психокорекція осіб з особливими освітніми потребами". Умань: Візаві, 2023. 15 с.
4. Гриньова Н. В. Методичні рекомендації для семінарських занять "Психодіагностика та психокорекція осіб з особливими освітніми потребами". Умань: Візаві, 2023. 40 с.
5. Дегтяренко Т.М. Корекційно - реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами. Суми: Університетська книга, 2023. 301 с.
6. Дуткевич Т. В. Дитяча розвивально-корекційна психологія. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 303 с.
7. Мельничук О. Б. Основи психоконсультування та психокорекції. К.: Каравела, 2019. 389 с.

Допоміжна

1. Гриньова Н.В. Дослідження емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. *Габітус*. Випуск 47, 2023. С. 56-61. URL: <http://habitus.od.ua/journals/2023/47-2023/9.pdf>
2. Войтко В. Навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами: сучасні підходи. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2016. 84 с.
3. Консультативно-діагностичний супровід дітей з особливими освітніми потребами в діяльності психолого-медико-педагогічних консультацій: посіб. / Жук Т. В., Ілляшенко Т. Д., Луценко І. В. та ін.; за ред. А. Г. Обухівської. К.: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. 247 с.
4. Основи діагностики дітей з розладами аутистичного спектра. Навчальний посібник, 2017. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. 124 с.
5. Тарасун В. Аутологія: теорія і практика. Підручник. К.: «Вадекс», 2018. 590 с.
6. Шрамм Р. Дитячий аутизм і АВА: терапія, що ґрунтується на методах прикладного аналізу поведінки. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 140 с.
7. Randall P., Parker J. Autyzm. Jak pomóc rodzinie.-Gdańsk, 2001.
8. Yvette Dijkxhoorn. Czym jest autyzm? Dziecko autystyczne. Krajowe Towarzystwo Autyzmu., Warszawa T.IX, nr. 1, 33-38.

Накази, Листи МОН:

1. Наказ МОН № 912 від 01 жовтня 2010 року «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання».
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 р. № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах».

3. Лист МОН №1/9-529 від 26.07.12 р. «Про організацію психологічного і соціального супроводу в умовах інклюзивного навчання».
4. Лист МОН №1/9-1 від 02.01.13 р. «Про визначення завдань працівників психологічної служби системи освіти в умовах інклюзивного навчання».
5. [Лист МОН № 1/9-364 від 12.07.2016 "Про організаційно-методичні засади забезпечення навчально-виховного процесу для учнів з особливими освітніми потребами загальноосвітніх навчальних закладів у 2016/2017 навчальному році"](#)
6. [Лист МОН № 1/9-332 від 29.06.2016 "Про Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах для навчання дітей з особливими освітніми потребами \(за нозологіями\) у 2016/2017 навчальному році"](#)
7. [Лист МОН № 1/9-28 від 19.01.2016 "Про доповнення до Переліку навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах для навчання дітей з особливими освітніми потребами \(за нозологіями\) у 2015/2016 навчальному році"](#).
8. [Лист МОН № 1/11-9320 від 19.09.2017 "Про організацію корекційно-розвиткової роботи з дітьми із порушеннями слуху, які навчаються у загальноосвітніх навчальних закладах"](#).
9. [Лист МОН № 1/9-362 від 03.07.2017 "Про Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах для навчання дітей з особливими освітніми потребами \(за нозологіями\) у 2017/2018 навчальному році"](#).
10. [Лист МОН № 1/9-385 від 12.07.2017 "Про навчальні плани та організацію навчально-реабілітаційного процесу для учнів з особливими освітніми потребами загальноосвітніх навчальних закладів у 2017/2018 навчальному році"](#)
11. [Лист МОН № 1/9-2 від 10.01.2017 "Про сучасні підходи до навчально-виховного процесу учнів з особливими освітніми потребами"](#).
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 545 «Про затвердження «Положення про інклюзивно-ресурсний центр».
13. [Лист МОН № 1/9-485 від 06.08.2018 "Організаційно-методичні засади освітнього процесу у спеціальних закладах освіти в 2018/2019 навчальному році"](#).
14. Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з ООП в закладах освіти в 2019/2020 н.р.
15. Лист МОН №1/9-462 від 18.07.2019 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2019/2020 н.р.» .
16. Лист МОН № 1/23180-21 від 30.12.2021 «Про визначення рівня підтримки у дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають дошкільну освіту в інклюзивних групах».
17. Лист МОН № 1/23101-21 від 29.12.2021 року «Про методичні рекомендації для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти щодо встановлення категорій (типів) особливих освітніх потреб (труднощів) та визначення рівня підтримки в освітньому процесі»
 - Методичні рекомендації для інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі 2021 р.
 - Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти щодо визначення освітніх труднощів і рівня підтримки в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти 2021 р.
18. Лист МОН № 4/2373-22 від 09.09.2022 Про методичні рекомендації «Використання методів альтернативної та додаткової комунікації у закладах освіти»
19. Лист МОН № 1/6435-22 від 15.06.2022 "Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами" (в умовах воєнного стану).

14. Інформаційні ресурси

1. Використання інформації про історію психології, розміщеної на веб-сторінках:
<https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=9070> – електронний курс ОК «Психодіагностика та психокорекція»;
<http://psyj.udpu.edu.ua/> - сайту Психологічного журналу;
www.nduv.gov.ua - бібліотеки імені В.І.Вернадського;
<https://lib.iitta.gov.ua/> - Електронної бібліотека НАПН України;
<http://psychology-naes-ua.institute/info/253/> - бібліотеки ім. А.Ф. Залевської Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України;
<https://library.udpu.edu.ua/> - Електронної бібліотека УДПУ імені Павла Тичини;
<https://dspace.udpu.edu.ua/> - Електронний інституційний репозитарій УДПУ імені Павла Тичини.
2. Сайти з неформальної освіти:
<https://prometheus.org.ua/> - платформа Прометеус;
<https://www.ed-era.com/courses/> - студія онлайн-освіти EdEra;
<https://eduhub.in.ua> - Освітній Хаб - EduHub.in.ua